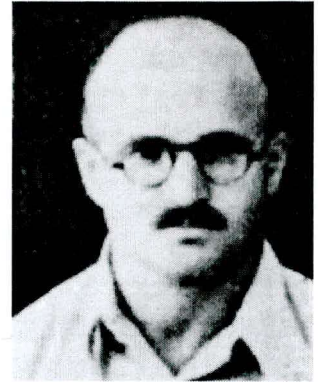

סמל
צוקרמן, אהרן (אהוד, אש)

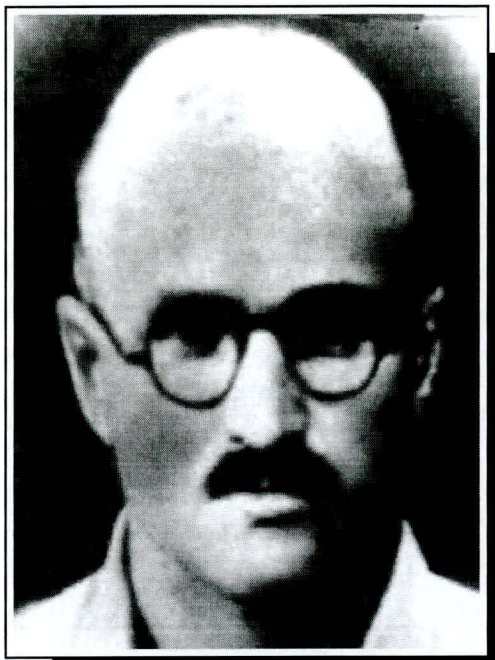
בן מרים ואברהם-שלמה, נולד ביום ד' בכסלו תרע"א (5.12.1910) בווארשה, בירת פולין והתחנך בבית ההורים ברוח המסורת. למד עברית וידיעות ביהדות ורכש השכלה תיכונית ואחר-כך עבד כמנהל חשבונות. מגיל צעיר מאוד היה חבר בארגוני-נוער ציוניים שונים ולאחרונה הצטרף לארגון הלאומי "מסדה". משעלה לארץ בשנת 1931 הצטרף לפלוגת בית"ר בחדרה. עבד בפרדסים עם חבריו, שהכירו בו כמדריך ומנהיג, הדורש מעצמו יותר מאשר מהם, ואכן אהרן הצליח לחזק את רוחם ונאמנותם לרעיון על אף תנאי החיים הקשים. בשנת 1933 עבר לגרעין התיישבותי של בוגרי-גיוס בתל-בנימין שברמת גן. ביום-הכיפורים תרצ"ד תקע בשופר ליד הכותל המערבי, נאסר וישב שבועיים בכלא. הוא חזר לחדרה והיה פעיל בארגון סניפי בית"ר ו"ההגנה הלאומית", עם מפקדת ה"הגנה" הכללית באותם מקומות. הוא הצליח להעלות ארצה את בני משפחתו ועזר להם להתיישב בחדרה.

בשנת 1939 הועבר לנתניה כאחראי להדרכה בשומרון ובשרון. בזמן הפילוג באצ"ל הצטרף תחילה לקבוצת אברהם שטרן, אחר-כך עמד זמן מועט מן הצד, ואחרי נפול המפקד דויד רוזאל בעיראק חזר לשורות אצ"ל. אך ברשימות הבולשת הבריטית נשאר רשום כחבר לח"י. ומשהובטח ב-1942 פרס בן 200 לירות בעד הסגרתו התייצב מרצונו במשטרה, נאסר ומאז היה עצור במזרע ובלטרון. הוא הוגלה מהארץ למחנות מעצר באריתריאה, בסודאן ובקניה, עד שביוני 1947 הוחזר לארץ ושוחרר בתנאי שעליו להתייצב בכל יום במשטרת חדרה. הוריו הזקנים ניסו לשדלו כי יפרוש מכל ענייני המחתרת ויהיה אזרח שקט. זמן קצר ציית להם ולהוראות המשטרה, אך התגברות מלחמת המחתרת בבריטים לא נתנתו לשבת בשלווה. הוא הערים על המשטרה ועבר לתל-אביב, קיבל תפקידי פיקוד באצ"ל (בכינוי "גונדר אהוד") ונתמנה אחראי על ייצור הנשק. השתתף בתכנון פעולות נגד הבריטים ובחזרה תש"ח נגד הערבים. לבסוף השתתף בהתקפת האצ"ל על שכונת מנשיה, בצפון יפו, ונפל תוך כדי פעולת סריקה באחת מסימטאות מנשיה ביום כ"א בניסן תש"ח (30.4.1948). הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בחדרה בהשתתפות קהל רב.

(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי 'יזכור', שנערך ע"י משרד הביטחון)

נזפר את פולם

סמל צוקרמן אהרן ז"ל
בן 38 בנפלו

סמל צוקרמן אהרן ז"ל

בן מרים ואברהם
נולד בפולין - וארשה
ב-ד' בכסלו תרע"א , 5/12/1910
נפל בפעילות מבצעית
ב-כ"א בניסן תש"ח , 30/4/1948
במלחמת העצמאות
שרת באצ"ל, חיל השריון
יחידה: חט' 166
מקום נפילה: יפו
באזור: מרכז הארץ והשפלה
נקבר בחדרה

קורות חיים

צוקרמן אהרן בן אברהם ומרים. נולד ב-5.12.1910 בוארשה, בירת פולין. נתחנך בבית ההורים ברוח המסורת. למד עברית וידיעת היהדות ורכש השכלה תיכונית, ואחר-כך עבד בפנקסנות. מגיל צעיר מאד היה חבר בארגוני-נוער ציוניים שונים, ולאחרונה הצטרף לארגון הלאומי "מסדה".

משעלה לארץ ב-1931 הצטרף לפלוגת בית"ר בחדרה. עבד בפרדסים עם חבריו, שהכירו בו מדריך ומנהיג הדורש מעצמו יותר מאשר מהם, ועלה בידו לחזק את רוחם ונאמנותם לרעיון על אף התנאים הקשים. ב-1933 עבר לגרעין התישבותי של בוגרי-גיוס בתל-בנימין שברמת-גן.

ביום-הכיפורים תרצ"ד תקע בשופר ליד הכותל המערבי וישב שבועים בכלא. חזר לחדרה והיה פעיל בארגון סניפי בית"ר ו"ההגנה הלאומית" (שהיה חבר בה מאז בואו ארצה) בחדרה, בבנימינה ובזכרון-יעקב, ובשנות המהומות תרצ"ו-תרצ"ח שיתף פעולה, כאחראי ל"הגנה הלאומית", עם מפקדת ה"הגנה" הכללית במקומות הנ"ל. העלה ארצה את הוריו ועזר להם להתישב בחדרה. ב-1939 הועבר לנתניה כאחראי להדרכה בשומרון ובשרון.

בזמן הפילוג באצ"ל הצטרף תחילה לקבוצת אברהם שטרן. אחר-כך עמד זמן מועט מן הצד ואחרי נפול המפקד דויד רזיאל בעיראק חזר לשורות אצ"ל. אך ברשימות הבולשת הבריטית נשאר כחבר לח"י. ומשהובטח ב-1942 פרס של 200 לירות בעד הסגרתו התיצב מרצונו במשטרה, נאסר ומאז היה עצור במזרע ובלטרון, באריתריאה, בסודאן ובקניה, עד

סמל צוקרמן אהרן ז"ל

שביוני 1947 הוחזר לארץ ושחרר בתנאי שעליו להתיצב בכל יום במשטרת חדרה. הוריו הזקנים ניסו לשדלו לפרוש מכל עניני המחתרת ולהיות אזרח שקט, זמן קצר ציית להם ולהוראות המשטרה, אך התגברות מלחמות המחתרת לא נתנו לשבת בשלוה. הערים על המשטרה ועבר לתל-אביב, קיבל תפקידי פיקוד באצ"ל (בכינוי "גונדר אהוד") ונתמנה לאחראי על ייצור הנשק.

השתתף בהכנת פעולות נגד הבריטים ובחורף תש"ח נגד הערבים. לבסוף השתתף במלחמת אצ"ל לכיבוש יפו ונפל תוך כדי פעולת סריקה באחת מסימטאות מנשיה ביום 30.4.1948 הובא למנוחות בבית- הקברות בחדרה בלוויה צבאית ובהשתתפות קהל רב.

אהרון צוקרמן

אהרון נולד בורשה (פולין). משחר ילדותו קיבל חינוך ציוני לאומי. למד בבית המדרש למורים בורשה, והיה פעיל בארגוני נוער ציוניים. עלה עם הוריו והגיע לדרגת מנהל עבודה. מסור למשפחתו ועוזר לפרנסתה, אך העדיף את ענייני הכלל על חייו הפרטיים. ביום הכיפורים תרצ"ג תקע בשופר על יד הכותל המערבי ונידון למאסר שבועיים. זמן מה אחרי בואו לארץ נכנס להגנה. בשנת 1934 נכנס לבית"ר, ל"פלוגות הגיוס". היה פעיל במאורעות 1936 בחדרה והסביבה. התמחה והתאמן בנשק. יצא עם מכריו לגרעין התיישבותי בתל - בנימין. בשנת 1947 שוחרר וחזר לארץ. המשיך את פעילותו בשורות אצ"ל. לחם והגן על שכונות הספר של תל-אביב. בקרב על יפו עסק בצרכי אספקה ללוחמים. נפל בכ"א בניסן תש"ח (30.4.1948) בשעת סריקה בסימטאות מנשיה. אהרון הובא למנוחות בחדרה.

אהרון צוקרמן

ל ד מ ו ת ו

בן למשפחה אדוקה בורשה. משחר ילדותו קיבל חינוך לאומי. עוד בחוץ לארץ היה פעיל בארגוני נוער ציוניים. שנים מספר לאחר עלותו לארץ הצטרף לפלוגת הגיוס של בית"ר. עבד כפועל חקלאי בפרדסי חדרה. תמיד ידע לרומם את מצב הרוח אצל חבריו, אף בתקופות הקשות שעברו על הפועל הלאומי במושבה.

רוח המפקד והמדריך היתה טבועה בדמו. תמיד השתדל לשמש דוגמה לחבריו ולחניכיו, בהטילו על עצמו יותר עבודה ופעולות משדרש מתלמידיו. בשנת 1933 עבר לתל-בנימין (על יד רמת גן) יחד עם קבוצת בוגרים, שהיוו גרעין התישבותי. באותה שנה תקע בשופר על יד הכותל המערבי (דבר שנאסר בזמנו על ידי הממשלה הבריטית) ונאסר לשבועיים.

כעבור זמן קצר חזר לחדרה והתמסר כולו לעבודת המחותרת. ביום היה עובד בפרדסים ובלילות אירגן את סניפי

אהרון צוקרמן

הארגון הצבאי הלאומי בחדרה וסביבתה.

בשנת 1943 נעצר אחרי שהוקצב פרס של מאתיים לא"י בעד

תפיסתו. תחילה ישב בלטרון ואחר כך הוגלה לאריתריאה,

סודן וקניה. מכתביו מאותן שנים מלאים דאגה להורים

הזקנים ולמולדת הנאבדת. ביוני 1947 שוחרר וחזר לארץ.

הוריו ניסו להשפיע עליו כי יעזוב את כל ה"ענינים" ויהיה

לאזרח שקט. הם הצליחו לשכנעו לזמן קצר מאד, בעיקר

בגלל ההכרח להתייצב במשטרת חדרה. אבל מלחמת המחתרות

שגאתה אותו זמן, לא נתנה לו מנוח. הוא משכנע את

הוריו כי יסכימו לנסיעתו לתל-אביב, והוא נוסע.

בשביעי של פסח נפל אהרון בקרב על יפו. מותו היה מכה

קשה להוריו. כעבור זמן קצר נפל אביו למשכב ולא יכול

להתגבר על גודל האסון. אחרי חצי שנה נפטר גם הוא.

אהרון צוקרמן

איך נפל?

תוך כדי הכנות למבצע "חמץ" - כיבושה של יפו - פתח האצ"ל בהתקפת מישרין על השכונה הצפונית ביפו, שכונת מנשיה. לצורך הפעולה ריכז האצ"ל, זו הפעם הראשונה, יחידות מחלקים שונים של הארץ, ומספר אנשיו הגיע, לפי מקורות האצ"ל, עד 600 לוחם. הנשק המסייע שברשותו היה 2 מרגמות בנות 3 אינצ', עם כמה אלפי פגזים, שנלקחו זמן מה קודם לכן מתוך רכבת צבאית בריטית בסביבות פרדס חנה. התקפת האצ"ל נועדה לנתק את שכונת משניה מיתר חלקיה של העיר, להשתלט עליה ולכבשה. מרגמות ה-3 אינצ' נועדו להפגיז ללא הרף את יפו עצמה במשך כל הפעולה כולה, לשם שיתוק חייה הכלכליים של העיר.

לרגל תקלות מנהלתיות נתאחרה שעה האפס, וההתקפה שנועדה לשעות הלילה החלה עם שחר, ב-25 באפריל 1948, בלא שיעמוד לרשות המתקיפים נשק מסייע די צרכם. באותו יום וביום למחרת לא הושגה המשימה. בינתיים הוזעקה לעיר

אהרון צוקרמן

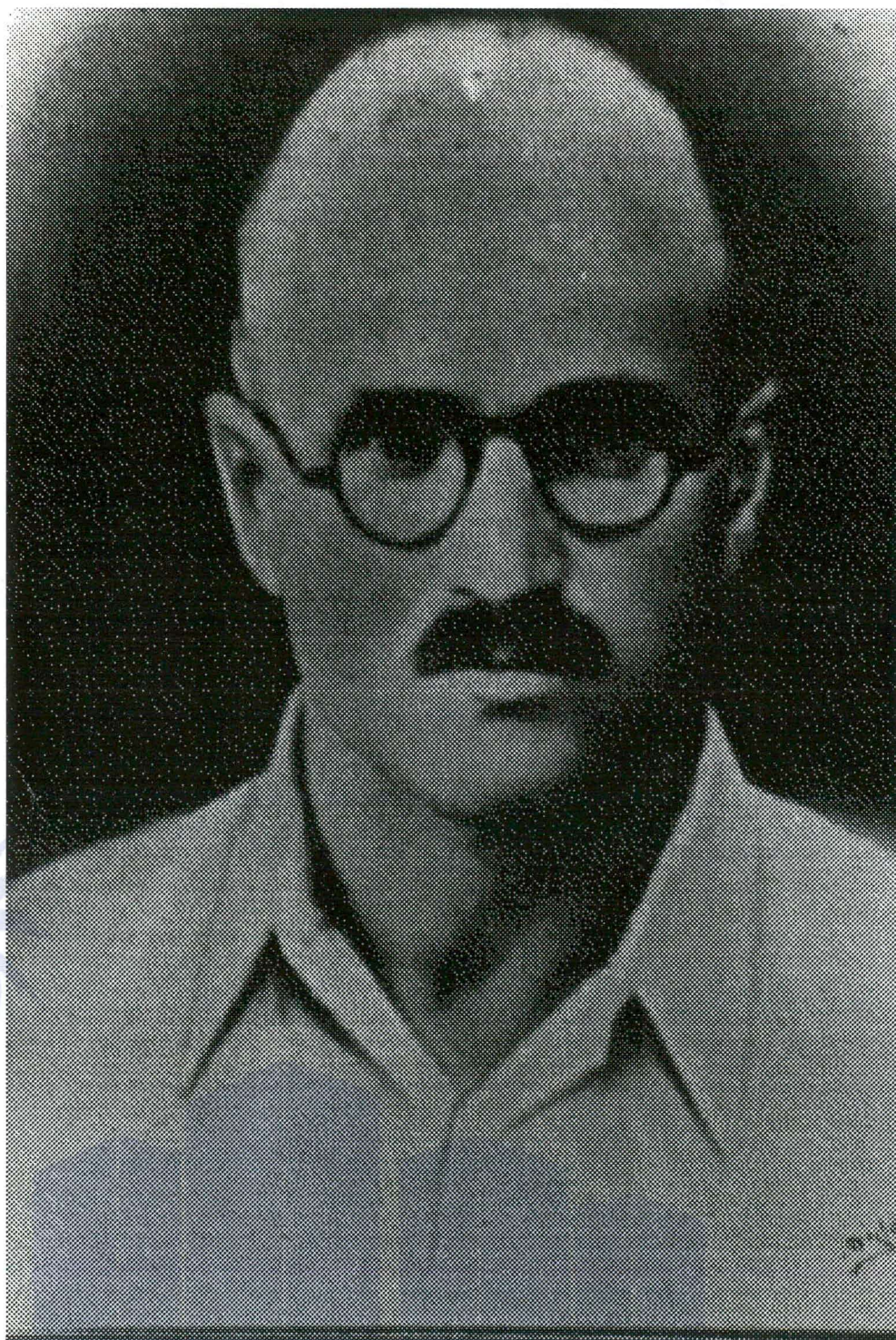
תגבורת של הצבא הבריטי וניתנה התראה חמורה על ידי השלטונות לחדול מהתקפה זו. למרות זאת חידש האצ"ל את התקפתו בבוקר ה-27 בחודש ובאבידות ניכרות למדי הגיע עד לים. מתוך כך נמצאה שכונת מנשיה מנותקת. בתוך כך החל מצבע "חמץ".

יד לבנים - חדרה

אהרון צוקרמן
בן מרים ואברהם צוקרמן

נפל ביום כ"א בניסן תש"ח 30/4/48